

2e internationaal Symposium voor biologische beschutte tuinbouw in Avignon

Evert Eriksson

Biologische beschutte tuinbouw heeft in België voorlopig nog een bescheiden aandeel binnen het totale biologische areaal. Toch is het belang van de beschutte teelt niet minimaal als we naar de gangbare beschutte tuinbouw kijken waarbij op een kleine oppervlakte toch een relatief groot aandeel van de groenten geproduceerd wordt. Om de ontwikkeling van de bio beschutte tuinbouw en de wetenschappelijke kennis errond op Europees niveau vooruit te helpen werd er al voor de 2de maal een ISHS symposium rond dit thema georganiseerd, dat dit keer doorging in Avignon. De organisatie gebeurde door de Franse onderzoeksinstituut ITAB en de onderzoeksgroep GRAB. Tevens was er een samenwerking met de Europese COST-actie BioGreenhouse (<http://www.biogreenhouse.org/>) die ook werkt rond bio beschutte tuinbouw.

Op het symposium zelf kwamen verschillende sessie met thema's die relevant zijn binnen de bio beschutte tuinbouw aan bod. Deze waren bodemvruchtbaarheid en -gezondheid, watermanagement, robuust plantmateriaal, ziekte- en plagenmanagement, productkwaliteit, energie, duurzaamheid en standaarden. Het symposium startte met een uiteenzetting van Eliot Coleman, een Amerikaanse biooer uit Maine (Noord – Oosten van de VS) die met een inventief systeem van beweegbare koepels of plastic tunnels het teeltseizoen probeert te verlengen. In de volgende sessies over bemesting en bodem kwamen verschillende onderzoeken aan bod omtrent bemestingsmanagement, bodemontsmetting, bestrijding van bodemziekten ... Bij de sessie rond watermanagement kwam vooral onderzoek naar irrigatiemanagement en -sturing aan bod.

Op de 2e dag kregen we presentaties te zien over robuust plantmateriaal waar vooral enten en het selecteren van sterke rassen en zaden naar voor kwam als een belangrijk item.

In de sessies rond de bestrijding van ziekten en plagen kregen we verschillende onderzoeken rond biologische bestrijding, bestrijdingsstrategieën e.d. te zien. De dag werd afgesloten met een sessie over productkwaliteit.

De 3e dag begon met een sessie rond energie en CO₂ waarbij er voorbeelden gegeven werden van energiebesparing in gangbare en biologische serres zowel op een hoogtechnologische als laag technologische manier. Als laatste kregen we een LCA analyse tussen verwarmde en onverwarmde gangbare en biologische serre te zien. Daarbij viel op dat de verwarming van serres voor het telen van groenten over het hele jaar meer dan 90 % uitmaakt van de klimaatimpact van het bedrijf. Waarbij we kunnen stellen dat energie een niet te verwaarlozen thema is als het gaat over duurzaamheid.

De laatste en meest bewogen sessie was deze rond standaarden en duurzaamheid. Hierbij werden het EGTOP-advies en het IFOAM-advies over de toekomstige Europese standaarden voor biologische beschutte productie in een notendop toegelicht. Verschillende topics zoals omschakeling, bemesting, grondteelt en energie zijn reeds een hele periode in bespreking. Er was vooral discussie rond het principe van telen in de grond bij bio. In bepaalde Scandinavische landen gebeurt biologisch telen reeds in "demarcated beds"; uit het advies bleek echter dat uitbreiding van dergelijke bedrijven niet wenselijk is. Ook werd er de gepleit voor een limiet op het gebruik van energie, een eenduidige norm is hiervoor echter nog niet voorzien.

De dag werd afgesloten met een bezoek aan lokaal onderzoekscentrum en een lokale biologische boerderij. Deze boerderij is een sociaal project die werkt met langdurig werklozen of mensen aan de rand van de maatschappij. Op deze manier krijgen zij de kans om terug een job uit te oefenen en worden ze terug in de maatschappij geïntegreerd.

Foto: bezoek sociaal-ecologische boerderij

Opvallend was dat er naast groenten ook biologische bloemen werden geteeld. De gekweekte groenten worden verkocht via voedselpakketten aan de hand van abonnementen.

Ook Justine De Witte en Evert Eriksson van het PCG gaven presentaties over hun onderzoek in de bioserres. Justine sprak over de methode voor het optimaal bestrijden van onkruid in serres in de sessie over bodemgezondheid en Evert sprak over energiezuinige biologische serre en de metingen die daarin werden uitgevoerd tijdens de sessie over energie.

Op de laatste dag van het symposium werd er nog een workshop rond de COST-actie BioGreenhouse georganiseerd. De opzet van deze actie is om wetenschappelijk input te geven onder de vorm van richtlijnen die de bio beschutte tuinbouw en de nieuwe EU standaarden moeten ondersteunen. Alsook het uitbouwen van een wetenschappelijk netwerk. Op deze workshop konden de aanwezige onderzoekers input geven op de verschillende werkgroepen rond robuust plantmateriaal, bodembemesting en –weerbaarheid en watermanagement, plantgezondheid, energie en duurzaamheid en standaarden.

Algemeen kan er gezegd worden dat dit symposium een heel breed aanbod aan kennis voorbracht waarbij verschillende expertises zoals plantenfysiologie, bodem en bemesting, water, duurzaamheid en energie samenkwamen. De uitdagingen voor het onderzoek en de sector zijn groot. Het is dan ook aan de wetenschap om met respect voor de biologische principes duurzame en werkbare oplossingen voor de sector te ondersteunen.

Het volledige het programma van het symposium kan je vinden via www.amiando.com/OGH_Symposium2013.html. De presentaties van op het symposium kan je binnenkort terugvinden via www.biogreenhouse.org (doorklikken naar OGH symposium)

Groepsfoto deelnemers symposium

Contactpersonen: Evert Eriksson en Justine Dewitte (PCG)

TEL: 09 381 86 86

E-mail: evert.eriksson@proefcentrum-kruishoutem.be of justine.dewitte@proefcentrum-kruishoutem.be